

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ

Пудова С.С. (м. Вінниця, Україна)

Вільне оперування інформаційними ресурсами, сформованість умінь та навичок безперервної освіти, висока етична культура – важливі вимоги до випускників вищих медичних закладів освіти та вимоги роботодавців до лікарів різних спеціальностей. Перераховані вимоги тісно пов'язані з інформаційною культурою особистості, в тому числі особистості лікаря та студента-медика.

Засоби, методи, технології формування інформаційної культури студентів-медиків досліджували Р.М. Абдулгалімов, М.М. Лукашук, Л.Б. Межведілова, О.Ж. Петрунічева, М.П. Пупирев, О.В. Шавальова та інші. Дослідженнями щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі при вивченні медичної та біологічної фізики займалися Т.О. Соколова, Ю.В. Сосновський, Н.В. Стучинська, Ю.П. Ткаченко, В.О. Чалий та інші. Недостатньо висвітленими залишаються питання комплексного дослідження педагогічних умов, необхідних для формування високого рівня інформаційної культури майбутніх лікарів у процесі вивчення фізико-математичних дисциплін у вищому медичному навчальному закладі.

Метою публікації є виділення педагогічних умов, які дозволяють підвищувати рівень інформаційної культури студентів-медиків при вивченні медичної та біологічної фізики.

До педагогічних умов формування інформаційної культури майбутнього лікаря при вивченні медичної та біологічної фізики в аудиторний та позааудиторний час відносимо наступні: робота студентів з різними інформаційними джерелами; постійний пошук медичної інформації та її використання для розв'язання поставлених завдань; використання викладачем та студентами інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях; робота студентів-медиків у командах різного складу за спеціальностями, національністю, релігією.

Робота студентів-медиків з різними джерелами інформації (науково-практична періодична література за медичним фахом, Інтернет-ресурси, міжнародна медична література, статистичні дані тощо) дозволяє формувати вміння та навички майбутніх лікарів збирати, обробляти, аналізувати, використовувати біомедичну інформацію, постійно вдосконалювати власні знання й орієнтуватися на безперервну освіту в майбутній навчальній та професійній діяльності.

Для покращення мотивації вивчення майбутніми лікарями медичної та біологічної фізики, їхнього професійного спрямування в навчальній діяльності, формування клінічного мислення студентів-медиків ефективними вважаємо наступні завдання: 1) пошук студентами статистичних даних, пов'язаних з медициною, та самостійне або за допомогою викладача використання цих даних у задачах при вивченні тем математичної статистики (модуль 1 з медичної та біологічної фізики); 2) пошук назв дисертаційних досліджень з медицини, текстів авторефератів, наукових статей вітчизняних та закордонних дослідників, пов'язаних з темами, які вивчаються на заняттях; 3) пошук та повідомлення на заняттях інформації щодо показань та протипоказань до застосування медичних приладів; 4) пошук та аналіз інформації щодо принципу роботи медичних приладів різних фірм-виробників, особливо щодо відмінностей у впливах на організм певного фізичного фактору при різних технічних характеристиках приладів; 5) пошук інформації щодо способів захисту організму від різних фізичних факторів, правил техніки безпеки при роботі з медичною апаратурою.

Для підвищення комунікативної та деонтологічної культури студентів-медиків ефективними методами позааудиторної самостійної роботи вважаємо групові завдання з елементами демонстрації роботи майбутніх лікарів з медичними приладами. При цьому студенти виступають у ролі лікарів та пацієнтів. Для підвищення рівня взаєморозуміння та ефективності взаємодії між представ-

никами різних етнічних груп у майбутній професійній діяльності склад груп дослідників для зазначеного виду самостійної позааудиторної роботи варто формувати зі студентів з різних країн.

Використання зазначених педагогічних умов дозволяє позитивно впливати на формування інформаційної культури майбутніх лікарів. При цьому інформаційну культуру ми розглядаємо в широкому значенні, оскільки відбувається не лише постійна ефективна інформаційна діяльність студентів-медиків, а й їхня робота в групах за різним національно-культурним складом, що дозволяє формувати механізми взаємодії таких учасників.

ЗАПОБІГАННЯ АГРЕСИВНОСТІ ТА КОНФЛІКТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Рева В.В. (м. Полтава, Україна)

Однією з характерних особливостей соціальної взаємодії людей в сучасному суспільстві є підвищена конфліктність та агресивність. Із огляду на це актуалізується дослідження деструктивних проявів особистості в різноманітних галузях людської діяльності. Особливу практичну значущість вони мають в умовах педагогічного колективу.

Актуальність дослідження агресивності та конфліктності педагогів полягає в тому, що гармонійно розвинута особистість передбачає наявність у ній агресивності, що й робить її соціально адаптованою і корисною, в протилежному випадку відбувається втрата індивідуальності, суб'єкт стає пасивним, конформним, знижується його соціальний статус, що не сприяє ефективній професійній діяльності.

Ця проблема останнім часом викликає все більший інтерес учених. Як вітчизняними, так і зарубіжними дослідниками вивчалися особливості агресивної поведінки осіб різних вікових груп (Г. М. Андрєєва, Л. С. Славіна, І. О. Фурманов т. ін.), проблеми агресивності у контексті індивідуально-типологічних особливостей особистості (О. П. Саннікова). Ряд праць присвячено дослідженню взаємозв'язку агресивності з тривожністю, окремими властивостями нервової системи людини (М. І. Буянов, І. В. Жданова, О. В. Серебритьська та ін.). Вивчаються загальні особливості міжособистісних конфліктів (Н. В. Гришина, О. М. Дмитрієв, В. В. Кудрявцев, Б. Д. Паригін, М. М. Обозов та ін.), соціально-психологічні теоретичні уявлення щодо природи конфліктів у міжособистісному спілкуванні (Г. М. Андрєєва, О. Я. Анцупов, Н. В. Грішина, М. М. Обозов). Одним із актуальних питань є вивчення особливостей взаємозв'язку конфліктності та агресивності майбутніх педагогів, що і є метою емпіричного дослідження.

Агресія – це фізична або словесна поведінка людини, спрямована на пошкодження або зруйнування. У випадку, якщо агресія виявляється в найбільш екстремальній і соціально неприпустимій формі, вона переростає в насильство [2, с. 258-266].

Агресивність – риса характеру, що виражається у ворожому ставленні людини до інших людей, тварин, навколишнього світу. Агресивними називаються такі дії і таке відношення людини, яке, будучи ворожим, водночас не викликається будь-якими об'єктивними причинами, не може бути виправдане обставинами, що склалися [3, с. 78-82].

Конфлікт – зіткнення або боротьба, ворожі стосунки. Конфлікт – ситуація, в якій кожна зі сторін намагається зайняти позицію несумісну з інтересами іншої сторони. У структурі конфлікту можна виділити такі основні поняття: учасники конфлікту, умови перебігу конфлікту, конфліктні ситуації, можливі дії учасників конфлікту, наслідки конфліктних дій [5, с. 128].